

Vereniging Afghaanse Juristen in Europa

گزارش خبری تدویر کنفرانس علمی انجمن حقوقدانان افغان در اروپا مورخ 19 نوامبر 2016

کنفرانس علمی انجمن حقوقدانان افغان در اروپا بروز شنبه 19 نوامبر 2016 تحت عنوان " افغانستان و حاکمیت قانون" در شهر هلموند کشور شاهی هالند موفقانه تدویر یافت. کنفرانس که حوالی ساعت دو بجه بعد از ظهر آغاز و الی ساعت هفت ونیم شام ادامه یافت و با یک برنامه کلتوری شامل موزیک لایف حوالی ساعت ده و نیم شب به پایان رسید. در این کنفرانس بیش از یکصد تن از شخصیت های علمی و اکادمیک منجمله تعداد از استادان سابق دانشگاه های کابل و بلخ، نماینده گان تعداد از نهاد های اجتماعی افغانان منجمله نهاد های فرهنگی زنان، پناهندگان و اعضای و دستداران انجمن حقوقدانان افغان در اروپا از کشور های مختلف اروپائی اشتراک ورزیده بودند.

در آغاز کنفرانس محترمه لیلا ابراهیم معاون انجمن با ابراز سپاس، حضور مهمانان مغزز را خیر مقدم و خوش آمدید گفت و از جناب محترم میر عبدالواحد سادات رئیس انجمن تقاضا نمود با صحبت شان کنفرانس را افتتاح فرمایند. محترم سادات بعد از اتحاف دعا و ادای احترام مجلس به هم مسلمان که طی سال جاری در افغانستان به شهادت رسیده و وفات نموده اند، از استاد برزگوار و سابقه دار دانشگاه کابل پوهاند احمد شاه جلال عضو افتخاری انجمن تقاضا نمود تا بخاطر جاه و مقام بزرگ اکادمیک و خدمت گزارى شان در چندین دهه در بزرگترین مجمع اکادمیک افغانستان کنفرانس را افتتاح فرمایند.

جناب محترم پوهاند احمد شاه جلال با صحبت کوتاه شان آرزومندی موفقیت این کنفرانس را ابراز و آغاز آنرا اعلان نمودند.

Adres: van Someren Downerlaan 46, 5707 KL Helmond, web. www.hoqooq.eu, KvK No: 53230108, Bank No:469935308 ABN-AMRO te Helmond.

Contact: Nederland (A. Basir Dehzad, tel: (31) 06-19480048, e-mail: b_dehzad@hotmail.com). Denmark (M.A. Wahid Sadat, tel: (45) 027294949, E-mail: mir-sadar@hotmail.com). Duitsland: (A. Wase Ghafari, tel: (49) 061589216480, e-mail: a.waseghafari@web.de).

کنفرانس شامل بخش های ذیل بود:
معرفی و تاریخچه کوتاه انجمن حقوقدانان افغان در اروپا و معرفی پروگرام روز.
خوانش پیام های شاد باش که از نهاد ها و شخصیت های علمی و اجتماعی و حقوقدانان به کنفرانس مواصلت نموده اند.

بخش ارانه مقالات تحقیقی و سوالات و تبادل نظر پیرامون موضوعات ارانه شده.
معرفی یکی از چهره های درخشان اکادمیک مربوط به نسل جوان افغان و دو کتاب معتبر درسی وی در کشور هالند
بخش مربوط به معضلات پناهجویان افغان در کشورهای اروپائی و توضیحات یک وکیل مدافع جوان پیرامون موضوع.
بخش صحبت های تعداد از شخصیت های علمی ، اجتماعی و فعالین حقوق زنان که قبلاً ارزومندی صحبت مطابق پروگرام قبلاً تنظیم شده بود.
و بخش اخیر شامل برنامه موسیقی لایف.
در جریان کنفرانس مهماتان با استفاده از تفریح غذای عصر و شام را نیز صرف نمودند.

در اول محترم بصیر دهزاد معاون و سکرتر مسنول انجمن طی صحبت فشرده انجمن حقوقدانان افغان را به حاضرین معرفی و تاریخچه کوتاه آنرا که شخصیت بزرگ حقوقی کشور پوهاند دوکتور غلام سخی مصنون موسس ، رئیس و رئیس دایمی افتخاری انجمن میباشد، توضیح دادند . وی اضافه نمود که این انجمن بحیث یک شخصیت حقوقی ، ثبت و راجستر شده به تعداد بیش از صد تن از حقوقدانان مجرب سابقه دار و از نسل جوان در کشور های مختلفه اروپائی را بدور یک هدف مسلکی بخاطر دفاع از حقوق اقلیت افغان در کشور های اروپائی بوده و همچنان علاقمند به پروسه انکشاف حقوق ، نهاد های حراست حقوق و تطبیق عدالتمندانه قانون و قانونیت در کشور عزیز ما افغانستان میباشد.
در این انجمن علاوه از حقوقدانان مجرب و سابقه دار از ارگانهای عدلی و قضائی کشور، تعداد از دیپلماتهای سابقه دار، افسران سابق پولیس کشور ، وکلای مدافع ، قاضی و حقوقدانان کارمند در ارگانهای عدلی و سایر نهاد های حقوقی از این نسل جوان در کشور های اروپائی متشکل میباشدند.
محترم دهزاد همچنان ضمن معرفی اثر تحت عنوان " احقاق حقوق مردم و یا اتلاف آن؟ " که با قلم توانای محترم میر عبدالواحد سادات بررشته تحریر در آمده است، از اهدای 50 جلد آنغرض کمک مالی به انجمن اظهار تشکر نمودند.
این کتان به همکاری شورای افغانان مقیم دنمارک منتشر گردیده است.

محترم دهزاد ضمن معرفی پروگرام گراداننده گی این کنفرانس را نیز بدوش داشتند.
متعاقباً، محترم عبد الواسع غناری معاون انجمن حقوقدانان افغان در اروپا بخش های از پیام های شادباش را که به این کنفرانس مواصلت ورزیده بودند به خوانش گرفتند. به این کنفرانس پیامها از آدرس های ذیل عنوانی کنفرانس مواصلت نموده بود:

پروفسور دوکتور محمد اکبر خرد استاد سابق فاکولته حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل و دیپلومات برجسته، محترم پوهندوی عبدالسمیع روشننگر سابق استاد فاکولته حقوق و علوم سیاسی، محترم غیور غیور رئیس اتحادیه حقوقدانان افغانستان، محترم پوهندوی عبدالقادر عدالتخواه عضو شورای عالی ستره محکمه دولت اسلامی افغانستان، محترم استاد فخرالدین پایمرد و عضو هیأت آکادمیک دانشگاه غالب در ولایت هرات، محترم پروفسور دوکتور سید عبدالحکیم شرعی جوزجانی سابق وزیر عدلیه و لوی څارنوال، محترم قانونپوه عبدالوهاب صافی سابق وزیر عدلیه و لوی څارنوال دولت افغانستان، محترم بشیر بغلانی سابق وزیر عدلیه و لوی څارنوال دولت افغانستان. محترم جنرال الم حقوقدان سابقه دار و رئیس شورای عالی محاکم قوای مسلح افغانستان، محترم شرف الدین شرف سابق لوی څارنوال دولت افغانستان، محترم جنرال هاشم سابق څارنوال عمومی قوای مسلح افغانستان، محترم عزیز جرنل مسنول سایت وزین آریانی، محترم عبیدی مسنول سایت وزین آسمانی، محترم زلمی رزمی رئیس شورای مهاجران آلمان، محترم فتاح سکندری حقوقدان سابقه دارور رئیس شورای افغانان مقیم دنمارک، محترم عبد الملک پرهیز مسنول سایت وزین سپرخی، محترم فیضی مسنول سایت وزین سپیده دم، محترم محمد الله وطندوست شخصیت اجتماعی، محترم غوث میر رئیس شورای مهاجران کشور اطریش، محترم یوسف هیواد دوست مسنول رادیوی " د وطن ژغ"، محترم مصطفی روزبه مسنول سایت وزین مشعل، کانون زنان افغانستان، جرگه افغانان مقیم هامبورگ و زهره فیضی حقوقدان جوانانز کشو دنمارک.

در بخش ارانه مقالات مقاله علمی توسط جناب میر عبدالواحد سادات رئیس انجمن حقوقدانان افغان در اروپا و یکی از حقوقدانان برجسته و دارای تجارب بزرگ کاری در عرصه دولت و حقوق بود که تحت عنوان " طرح حاکمیت قانون در ابعاد تیوریک، تاریخی و عملی آن" ارانه گردید. محترم سادات در این کنفرانس شان موضوع حاکمیت را از دیدگاه تاریخی تیوریک آن در دوره های مختلفه انکشاف حقوق و سیستم های حقوقی توضیح نموده و متعاقباً، در یک دید تاریخی در افغانستان بخصوص بعد 1747 تا امروز بررسی نمودند و ضمن تعمق بر موضوع حاکمیت قانون از زمان شاه امان الله الی دوره کنونی نظریات شان را پیرامون موضوع و راه های عملی و برون رفت را مطرح نمودند که مورد دلچسپی حاضرین قرار گرفت.

مقاله دومی از محترم طلا پامیر، دارنده درجه دوکتورا در رشته حقوق و روابط بین المللی بود که تحت عنوان " افغانستان، واک او د واک د مشروعیت ستونخه" به حاضرین ارانه گردید. جناب دوکتور پامیر در مقاله شان ضمن بررسی معضله حاکمیت قانون موضوع مشروعیت را از بعد تیوریک و تاریخی به بررسی گرفتند روی مفاهیم تمرکز قدرت تعمق تحلیلی نموده آنرا در یک ارزیابی کرونولوژیک از 1747 الی امروز به توضیح گرفتند. مقاله سومی از محترم سخی صمیم عضو هیأت اجرائیه شورای رهبری انجمن، حقوقدان شناخته شده و سابق عضو شورای عالی قضای افغانستان بود که تحت عنوان " " نیاز جامعه بر نظام مضبوط حقوقی و حاکمیت قانون" ارانه گردید. محترم جناب صمیم طی ارانه مقاله وزین شان ابعاد مختلفه نیاز جامعه بر یک نظام مبتنی بر حاکمیت قانون را در روشنی متون حقوقی موجود منجمله قانون اساسی کشور و کود مدنی و جزای افغانستان به توضیح گرفتند. مقاله چهارمی توسط محترم دوکتور یحیی بیضا یکی از محققین ورزیده از انستیتوت مطالعات اسماعیلی در لندن تحت عنوان : قانون اساسی و حاکمیت قانون در افغانستان: گفتمان آموزش و پرورش" ارانه گردید.

این مقاله وزین و بکر توجه خاص حاضرین را بخود معطوف نمود. محترم دوکتور بیضا مقاله شان را روی فلسفه بنیادی قوانین اساسی یعنی محدود کردن قانونمند قدرت حکومت و ادارات آن در دولت-ملت، از طریق تعریف وظایف آنها و تامین حقوق و آزادی شهروندان متمرکز ساخته بودند که چگونه اقتدار و مشروعیت حکومت و ادارات آن وابسته به چگونگی تطبیق این محدودیت ها میباشد. این مقاله یافته های یک تحقیق تحلیلی را در مورد اینکه چگونه حاکمیت قانون در چهار چوب مواد قانون اساسی دلو 1382/ جنوری 2004 برای معارف تطبیقی می گردد، برای بحث بیشتر پیشکش نمود.

در جریان ارائه این مقالات برای حاضرین کنفرانس این زمینه پیشبینی گردیده بود تا ضمن طرح سوالات شان در مناظره سهمی گردیده و طرح ها و پیشنهادات شان را ارائه تا محتوای آن در اعلامیه کنفرانس انعکاس یابد. در بخش جرو بحث آزاد که توسط محترم دهزاد گراندده گی میگردید محترمان شجاع زاده، محترم استاد نثار، محترم صدیق وفا، جنرال متقاعد محترم الحاج عبدالظاهر صبوری محترمه سانگه صدیقی ار کانون زنان اروپا ، محترمه عقیفه جان آزاد زوی عضو هیأت تحریر انجمن حقوقدانان ، محترم صادقی، محترم احمدی و محترم قدرتی اعضای انجمن و محترم قاضی صاحب صفر اکبری محترم سوالات مطرح گردیدند که به آنها پاسخ ارائه گردید. حاضرین در اخیر بخش ارائه مقالات موافقه نمودند تا پیشنهادات مرتبط به موضوع کنفرانس در اعلامیه کنفرانس گنجانیده شوند.

بخش بعدی کنفرانس صحبت ها شخصیت های علمی و اجتماعی مرتبط بر موضوع کنفرانس بود که قبلاً در پروگرام پیش بینی گردیده بود.

این بخش با صحبت محترم دوکتور نجیب الله مسیر شخصیت محترم اجتماعی و سابق معاون صدر اعظم دولت افغانستان بود که با صحبت عالمانه شان تکمیله های را بر محتوای کنفرانس اضافه نمودند. ایشان مفهوم حاکمیت قانون را از بعد ههای مختلف به ارزیابی گرفتند.

بعدا صحبت عالمانه دانشمند محترم پوهاند احمد شاه جلال بود که ایشان ضمن مکتی بر اهمیت حاکمیت قانون، نقش مبارزات روشنگری نسل تحول طلب در دوران سلطنت را در وجود اتحادیه های محصلان و استادان پوهنتون کابل به

توضیح گرفتند که این شیوه های مبارزه مسالمت آمیز چگونه بر دستگاه دولت و قانون گذاری و حاکمیت قانون موثریت داشتند.

صحبت بعدی از محترم بشیر مومن سابق استاد در انستیتوت علوم اجتماعی و نویسنده مقالات متعدد در عرصه جامعه شناسی ، بود که ایشان مفهوم حاکمیت قانون را از بعد جامعه شناسی به ارزیابی گرفتند. متعاقباً محترم دوکتور محمد احسان فایز رسید که ایشان پیرامون نقض حاکمیت قانون و حقوق شهروندی در افغانستان مطالب دلچسپ و علمی را مطرح نمودند. صحبت محترم دوکتور فایز در صفحه اختصاصی کنفرانس قابل دسترسی و مطالعه است.

صحبت بعدی از محترم ذکی عدیل یکی از دیپلماتهای سابقه دار پیرامون موضوع صحبت توضیحی نمودند. محترمه خانم ناهید علومی مسنول مجله بانو نیز صحبتی ارائه نمودند که متمرکز بر نقش مجله بانو در روشن ساختن ذهنیت زنان و دختران در کسب حقوق شان و همچنان نشر مطالب و موضوعات دلچسپ ذوقی و خانوادگی و معرفی زنان برجسته بود که از برازنده گی های این مجله میباشد. در اخیر خانم جوان سانگه صدیقی بحیث یک حقوقدان و به نماینده گی کانون زنان افغانستان صحبت را پیرامون حقوق زن از دیدگاه قانون مدنی افغانستان به بررسی حقوقی گرفتند. محترمه سانگه صدیقی بحیث یک چهره با استعداد مصروف یک کار پژوهشی بر موضوع حق زن و تناقضات آن با بخش های از قانون مدنی کشور در عرصه های مختلفه حقوقی، میباشند.

در کنفرانس یکی از چهره های درخشان اکادمیک نسل جوان ما محترم پرویز صمیم و دو اثر اکادمیک شان که در رشته حقوق مهاجرت که بر مبانی حقوق تحریر یافته و بحیث کتب درسی در چند موسسات تعلیمات عالی از آن استفاده میگردد، معرفی گردید. محترم پرویز صمیم استاد در موسسه تعلیمات عالی شهر اوتریخت هالند مصروف تدریس و عضم شورای علمی و تحقیق دانشگاه اوتریخت در بخش حقوق میباشند. محترم صمیم که دو بار بحیث استاد

Adres: van Someren Downerlaan 46, 5707 KL Helmond, web. www.hoqooq.eu , KvK No: 53230108, Bank No:469935308 ABN-AMRO te Helmond.

Contact: : Nederland (A. Basir Dehzad, tel: (31) 06-19480048, e-mail: b_dehzad@hotmail.com . Denmark(M.A. Wahid Sadat, tel:(45) 027294949, E-mail: mir-sadar@hotmail.com. Duitsland: (A. Wase Ghafari, tel:(49) 061589216480, e-mail: a.waseghafari@web.de.

شایسته سال در موسسه تحصیلی شان انتخاب گردیده است، در این کنفرانس موضوع حاکمیت قانون را از دیدگاه سیستم حقوقی هالند نیز به توضیح گرفتند.

در همین بخش محترم سخی میز باز عضو شورای رهبری انجمن و وکیل مدافع در کشور بلجیم با صحبت توضیحی شان موضوع معضلات پناهیجویان افغان را که از طریق کشور های اروپای شرق وارد اروپای غرب میگردند، با مثال های مشخص (از کیس های) پناهنده گی توضیح نمودند. بطور مثال براساس توضیحات پناهنده گان و اسناد ارائه شده مقامات از تعداد کشور های اروپائی، یکتعداد پناهنده گان را به کشور بلغاریا دو باره فرستاده میشوند تا قضیه پناهنده گی شان در آنجا دوباره مورد بررسی مجدد قرار گیرد، در جالبیکه دوسیه (کیس ها) در بلغاریا قبلاً بسته شده و جز فرستادن دوباره شان به ترکیه و یا افغانستان راه دیگر وجود ندارد.

متعاقباً محترم ولی محمد شاهپور رئیس اتحادیه انجمن های افغان در هالند نیز صحبت نمود و توضیحات شان را ارائه و خواستار یک جمع‌آمد وسیع برای این معضله در همکاری با انجمن حقوقدانان افغان در اروپا گردید. همچنان محترم نیک محمد سلطانی عضو کمیسیون نظارت انجمن و محترمه خانم فرشته سیغانی مسنول شعبه انجمن و شهر فرانکفورت و حوالی آن، صحبت های پیرامون خدمات عملی برای پناه جویان افغان در ساحات مربوطه شان ارائه نموده و پیشنهادات را در زمینه ارائه نمودند. محترم فضل احمد گردیزی مسنول کمیسیون نظارت انجمن نیز در همین ارتباط قطعه شعری زیبای را کی سروده بود، قرانت نمود.

در این بخش کنفرانس تعداد از شرکت کننده گان فرصت یافتند تا سوالات و نظریات شان را مختصر بیان نمایند. کنفرانس با ارزیابی مختصر و ابراز سپاسگزاری میر عبد الواحد سادات رئیس انجمن از اشتراک و سهمگیری شرکت کننده گان در کنفرانس و همچنان از ارسال پیام ها گرم شخصیت ها، نهاد ها که بیان حضور معنوی شان در کار کنفرانس نموده بودند ، خاتمه پذیرفت. شرکت کننده گان هم کنفرانس را پر بار و با موفقیت ارزیابی نمودند.

تعداد زیاد شرکت کننده گان کنفرانس بعد از صرف نان شام در یک برنامه موسیقی اشتراک نموده بودند. در این بخش محترم احسان عمری با آواز زیبایی شان و به همراهی محترم شعیب اسحاقزی و محترم طغرل ضعیفی در نواختن تبله یک فضای خوش و لذت بخش را فراهم نمودند که در اخیر با اهدای دسته های گل از ایشان اظهار تشکر و سپاسگزاری گردید.

**پیام کنفرانس ، (خلاصه) مقالات ، پیام های شادباش عنوانی کنفرانس و فوتو های بیشتر کنفرانس در صفحه اختصاصی به مناسبت این کنفرانس در ویبسایت انجمن و صفحه فیس بوک " انجمن حقوقدانان افغان در اروپا" میتوانید به دسترسی و مطالعه علاقمندان قرار دارند.